

นิพนธ์ต้นฉบับ

**อิทธิพลของความแตกต่างระหว่างเพศและบุคลิกภาพที่มีต่อคำภาษาไทย
ที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น: การศึกษาเชิงพฤติกรรม**

**ปิยะ ทองบาง, ศศ.ม. (จิตวิทยาชุมชน)*, เสรี ชัดเข้ม, ค.ค. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)*,
พีร วงศ์อุปราช, ปร.ค.*, ภัทราวดี มากมี ค.ค. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)***

*ศูนย์ความเป็นเลิศด้านวิทยาการปัญญา วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา
มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

Received: October 16, 2018 Revised: November 19, 2018 Accepted: February 14, 2019

บทคัดย่อ

ที่มาของปัญหา : อารมณ์เป็นความรู้สึกที่เกิดจากสิ่งเร้า
มากกระทบ ส่งผลให้เกิดอารมณ์ได้ทั้งทางบวกและทางลบ
ทั้งความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ทำให้เกิดพฤติกรรม
ต่างๆ การศึกษาเกี่ยวกับอารมณ์จะช่วยให้ได้ความรู้ที่
เป็นประโยชน์นำมาใช้ในงานทางด้านวิทยาศาสตร์ทาง
อารมณ์

วัตถุประสงค์: เพื่อเปรียบเทียบอารมณ์ด้านความประทับใจ
ในผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ บุคลิกภาพ ขณะมอง
คำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจ ปฏิสัมพันธ์
ร่วมระหว่างเพศกับบุคลิกภาพต่ออารมณ์ด้านความ
ประทับใจในผู้ใหญ่ตอนต้น ขณะมองคำภาษาไทยที่เร้า
อารมณ์ด้านความประทับใจ

วิธีการศึกษา : การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง
(experimental research) กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่กำลัง
ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2560 เพศชายและหญิงอายุ
ระหว่าง 20 – 22 ปี และอาสาสมัครเข้าร่วมการวิจัย
งานวิจัยนี้มีตัวอย่างสองกลุ่ม และมีขนาดเท่ากัน ผู้วิจัย

คัดกรองกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด
จำนวน 80 คน โดยเป็นชาย 40 คน หญิง 40 คน โดยให้
อาสาสมัครกรอกแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และ
พิจารณาตามเกณฑ์การคัดเข้า (inclusions criteria) และ
เกณฑ์การคัดออก (exclusions criteria) วิเคราะห์ข้อมูล
ทั่วไปด้วยสถิติเชิงพรรณนา วิเคราะห์ความแตกต่างด้วย
สถิติ two-way ANOVA

ผลการศึกษา : มีความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศ
หญิง ที่มีอิทธิพลต่อการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์
ด้านความประทับใจในลักษณะไม่พึงพอใจอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

สรุป : แสดงให้เห็นว่าความแตกต่างระหว่างเพศมีอิทธิพล
ต่อการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจ
ในลักษณะแตกต่างกัน

คำสำคัญ : ภาษาไทย; อารมณ์ด้านความประทับใจ;
วัยผู้ใหญ่ตอนต้น

Original article

**The Influence of Gender and Personality Differences on Valence Emotional Words
in Young Adults : A Behavioral Study**

Piya Thongbang, M.A. (Community Psychology)*,

Seree Chadcham, Ph.D. (Program in Educational Measurement and Evaluation)*,

Peera Wongupparaj, Ph.D. (Cognitive Neuroscience)*

Patrawadee Makmee, Ph.D. (Program in Educational Measurement and Evaluation)*

*Centre of Excellence in Cognitive Science, College of Research Methodology and Cognitive Science,
Burapha University, Chonburi Province

Abstract

Background : Emotions are feelings caused by various stimuli, which can either be positive or negative. They can also be engaged in pleasure and unpleasure activities, and motivate some forms of behavior. As such, emotional education can help to gain valuable knowledge in the field of emotional science.

Objective : Compare the emotions of young adults classified by gender and personality while examining Thai words and the interaction between gender and personality.

Materials and methods : The purpose of this experimental research was to design experimental activities on valence emotions by examining Thai words, which could stimulate valence emotions in young adults by studying students in the 2018 academic year at Burapha University, Chonburi Province, Thailand. The 80 participants comprised

40 males and 40 females aged between 20 and 22 years old, who consisted of extravert and ambivert personality groups. An analysis of the basic statistics, percentage, mean and standard deviation was conducted. The variance of the variables was the behavioral perception of the emotions between the males and females, and extravert and ambivert personality with two-way ANOVA.

Results : The results showed the variance emotions of the test subjects between males and females were different when examining Thai words that stimulated emotions in an unpleasure activity that displayed a significant difference ($p < 0.05$).

Conclusion: The results showed that valence emotional words between males and females were different.

Keywords: thai words; emotion valence; young adults

บทนำ

อารมณ์เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้า นักวิทยาศาสตร์ได้จำแนกอารมณ์ออกเป็น 3 ด้านตามแนวคิด¹ ได้แก่ 1) ด้านความประทับใจ (valence) 2) ด้านการตื่นตัว (arousal) และ 3) ด้านการมีอิทธิพล (dominance) อารมณ์เป็นลักษณะของความรู้สึกที่ซับซ้อน โดยสามารถตรวจวัดอารมณ์ด้วยวิธีการวัดอารมณ์ด้วยรูปแบบต่างๆ แบ่งออกได้เป็น 3 วิธีคือ 1) วิธีการวัดแบบรายงานตนเอง (self-reports) โดยเป็นแบบวัดที่เป็น (rating scale) 2) วิธีการวัดทางพฤติกรรม (behaviors) โดยวัดจากการสังเกตในการแสดงออกทางสีหน้า น้ำเสียง และ 3) วิธีการวัดทางประสาทสรีรวิทยา (physiological measurement) โดยวัดได้จากความดันโลหิต อัตราการเต้นของหัวใจ²

การศึกษาเกี่ยวกับสิ่งเร้าในต่างประเทศพบการพัฒนาระบบคลังคำใช้ศึกษาด้านอารมณ์ (affective norms for english words)³ สำหรับงานวิจัยในประเทศไทยพบว่า วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา⁴ ได้พัฒนาระบบคลังคำภาษาไทย บรรทัดฐานด้านอารมณ์ความรู้สึก (the affective norms for thai words) โดยใช้แนวความคิดของคำภาษาอังกฤษ บรรทัดฐานด้านอารมณ์ความรู้สึก มีเป้าหมายเพื่อเป็นสิ่งเร้าสำหรับการศึกษาทางด้านอารมณ์ความรู้สึก

การศึกษาด้านอารมณ์ ความแตกต่างทางพฤติกรรมของเพศหญิงและเพศชายเป็นอีกปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้อารมณ์ โดยจะขึ้นอยู่กับสภาพสังคม และวัฒนธรรม เช่น เพศหญิงมีการแสดงออกทางอารมณ์ผ่านทางสีหน้า คำพูด ในขณะที่เพศชายมีการแสดงออกทางพฤติกรรม เช่นการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว⁵

บุคลิกภาพ เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลมีความเกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การแสดงออก เจตคติ แรงจูงใจ หรือพฤติกรรมของบุคคลและแสดงออกตามสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป⁶ การศึกษาความแตกต่างของบุคลิกภาพ คอस्ताและแมคเคร ได้ร่วมกันพัฒนาแบบสำรวจบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ (five factors model) มาตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1992⁷ หรือเรียกย่อๆ ว่า OCEAN-PI ซึ่งแบบสำรวจนี้ใช้อธิบายบุคลิกภาพของมนุษย์ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ (openness to experience: O) บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (conscientiousness: C) บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (extraversion: E) บุคลิกภาพแบบประนีประนอม (agreeableness: A) และ บุคลิกภาพแบบหวุ่นไหว (neuroticism: N) โดยการศึกษា⁸ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่ามีบุคลิกภาพแบบไม่มั่นคงทางอารมณ์ (neuroticisms) บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (extraversion) และบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ (openness) ค่อนข้างต่ำ และพบว่า บุคลิกภาพ แบบแสดงตัว บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ บุคลิกภาพแบบประนีประนอม และบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงาน ส่วนบุคลิกภาพแบบหวุ่นไหวมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสุขในการทำงาน⁹

การทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาทำให้ทราบว่า อารมณ์มีความสำคัญมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต นักวิทยาศาสตร์ต่างให้ความสนใจเป็นอย่างมากแต่ไม่พบการศึกษาเกี่ยวกับผลของความแตกต่าง ระหว่างเพศ และบุคลิกภาพ ต่ออารมณ์ด้านความประทับใจ ดังนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของความแตกต่างระหว่างเพศ และบุคลิกภาพที่มีต่อภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจในผู้ใหญ่ตอนต้น โดยนำคำภาษาไทยจากคลังคำภาษาไทยบรรทัดฐาน ที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกในบริบทของสังคมไทย เป็นสิ่งเร้าในการกระตุ้นต่อการรับรู้ของสมองเพื่อศึกษาอารมณ์ด้านความประทับใจในผู้ใหญ่ตอนต้นที่เพศและบุคลิกภาพต่างกัน ขณะมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจ ลักษณะพึงพอใจและไม่พึงพอใจ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เปรียบเทียบอารมณ์ด้านความประทับใจในผู้ใหญ่ตอนต้นจำแนกตามเพศและบุคลิกภาพ ขณะมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจ
2. ปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างเพศกับบุคลิกภาพต่ออารมณ์ด้านความประทับใจในผู้ใหญ่ตอนต้น ขณะมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจ

วัสดุและวิธีการ

การวิจัยนี้ใช้การวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ 2X2 Factorial posttest design (between subjects)¹⁰

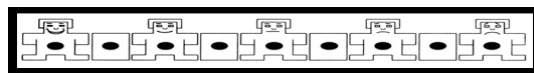
กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษามหาวิทยาลัยบูรพาที่กำลังเรียนอยู่ในปีการศึกษา 2560 เพศชายและหญิง อายุระหว่าง 20-22 ปี และอาสาสมัครเข้าร่วมการวิจัย กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*power กำหนดขนาดอิทธิพล (effect size) เท่ากับ 0.80 ความน่าจะเป็นความคลาดเคลื่อนในการทดสอบประเภทที่ 95 และอัตราส่วนการจัดสรรขนาดตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม (allocation ratio) เท่ากับ 1¹¹ ผลการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 35 คน df เท่ากับ 68 จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 70 คน ผู้วิจัยคัดกรองกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 80 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มด้วยการจับฉลากที่ระบุชื่อกลุ่มตัวอย่างแล้วระบุจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เป็นชาย 40 คน หญิง 40 คน โดยให้อาสาสมัครกรอกแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลและพิจารณาตามเกณฑ์การคัดเข้า (inclusions criteria) และเกณฑ์การคัดออก (exclusions criteria)

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัยให้อาสาสมัครผู้เข้ารับการทดลองได้ทราบ การทดลองเป็นไปด้วยความยินดีและสมัครใจ สามารถปฏิเสธการเข้าร่วมการทดลองได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบอื่นใดทั้งสิ้น และชี้แจงว่าการเก็บรักษาข้อมูลที่ได้จากการทดลองเป็นความลับ

การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอในภาพรวมเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น การวิจัยยึดการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมของการศึกษาวิจัยในมนุษย์ ผ่านการตรวจสอบจริยธรรมในการวิจัยในมนุษย์หมายเลข 10/2561 โดยคณะกรรมการจริยธรรมของวิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลและเพื่อควบคุมปัจจัยรบกวนจากเหตุการณ์หรือปัจจัยภายนอกได้ใช้เครื่องมือในการคัดกรองดังนี้ 1) แบบวัดความถนัดการใช้มือของเอดินเบิร์ก (Edinburgh Handedness Inventory – Shot From) 2) แบบวัดสุขภาพจิตคนไทยแบบสั้น (TMHI-15) 3) แบบวัดภาวะซึมเศร้า 2Q 4) แบบประเมินบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบฉบับภาษาไทย (the revised NEO personality inventory; NEO-PI-R) โดยใช้แนวคิดของคอสตาและแมคเคอร์ 5) แบบประเมินสภาวะอารมณ์ PANAS

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย 1) กิจกรรมการทดลองการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจในผู้ใหญ่ตอนต้น ประกอบด้วยลักษณะของคำภาษาไทยสี่อารมณ์ด้านความประทับใจ 2 ลักษณะ คือ ฟังพอใจ และไม่ฟังพอใจ 2) มาตรการวัดอารมณ์ความรู้สึก Self-Assessment Manikin เป็นมาตรวัดสำหรับประเมินอารมณ์ความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้นเมื่อมองคำภาษาไทยลงบนมาตรวัดอารมณ์ (SAM) ที่ตรงกับอารมณ์ Self-Assessment Manikin¹² ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 มาตรการอารมณ์ความรู้สึก Self-Assessment Manikin (SAM)

การรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่

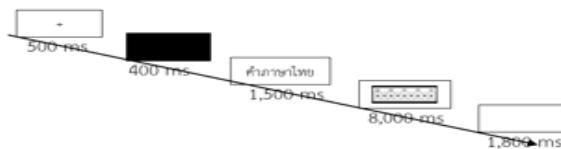
1. ระยะเตรียมการประกาศรับอาสาสมัครเข้าร่วมการทดลองให้ทำแบบสำรวจบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบฉบับภาษาไทยแบ่งกลุ่ม ประกอบด้วยเพศชายที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผยและแบบกลางๆ เพศหญิงที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผย และแบบกลางๆ กลุ่มละ 20 คน ชี้แจงสิทธิของกุ่มทดลองให้ทราบ กรอกแบบฟอร์ม

แสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย และตอบแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติตามเกณฑ์คัดเข้าและเกณฑ์คัดออก จากนั้นอธิบายกิจกรรมการทดลองการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจในผู้ใหญ่ตอนต้นพร้อมทั้งนัดวัดเวลาในการดำเนินการทดลอง

2. ระยะทดลอง ให้กลุ่มตัวอย่างทำกิจกรรม

การทดลองการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจในผู้ใหญ่ตอนต้น โดยเริ่มตั้งแต่ปรากฏคำชี้แจงบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ ใช้เวลา 5,000 มิลลิวินาที หลังจากนั้นเตรียมความพร้อมด้วยจอฟื้นสีดำ 500 มิลลิวินาที¹³ ตามด้วยเครื่องหมาย (+) (fixation point) 500 มิลลิวินาที ตามด้วยจอสีดำล้วน 400 มิลลิวินาที แล้วมองคำภาษาไทย ลักษณะพึงพอใจ เช่นคำว่า เจ้าสาว ความงาม และน่ารัก โดยปรากฏมาตรวัดอารมณ์ความรู้สึก (SAM) เป็นเวลา 8,000 มิลลิวินาที เพื่อให้กลุ่มทดลองประเมิน หลังจากนั้นหน้าจอปรากฏสีขาวล้วน

1,800 มิลลิวินาที ตามด้วยหน้าจอปรากฏสีดำล้วน 400 มิลลิวินาที ปรากฏแบบนี้เรื่อยๆ ไปจนครบลักษณะพึงพอใจ 30 คำ จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างพักการทำกิจกรรมของแต่ละชุดเป็นเวลา 15 นาที โดยประเมินอารมณ์ก่อนการทดลองในชุดต่อไปด้วยแบบประเมิน (PANAS) แล้วทำการทดลองต่อโดยการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจลักษณะไม่พึงพอใจ เช่นคำว่า ทำแท้ง ความหายนะ และข่มขืน คำละ 1,500 มิลลิวินาที ไปจนครบ 30 คำ จนปรากฏคำว่า “จบการทดลอง” ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 การทดลองการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้จากการวิเคราะห์คะแนนที่ได้จากการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจ จากแบบวัดมาตรวัดอารมณ์ความรู้สึก (the self-assessment manikin) จำแนกตามเพศ และบุคลิกภาพ ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้าน

ความประทับใจ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบ 2 ทาง (two – way ANOVA)

ผลการศึกษา

ผลการเปรียบเทียบข้อมูลด้านพฤติกรรมจากการทดลองมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจในผู้ใหญ่ตอนต้น โดยใช้มาตรวัดอารมณ์ความรู้สึก Self-Assessment Manikin มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอารมณ์ด้านความประทับใจ จำแนกตามเพศและบุคลิกภาพ

ลักษณะเสียง	เพศชาย				เพศหญิง			
	บุคลิกภาพเปิดเผย (N=20)		บุคลิกภาพกลาง ๆ (N=20)		บุคลิกภาพเปิดเผย (N=20)		บุคลิกภาพกลาง ๆ (N=20)	
	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD
พึงพอใจ	7.45	1.06	7.22	0.64	7.25	1.17	7.50	0.87
ไม่พึงพอใจ	2.85	1.09	2.76	1.31	2.41	1.17	2.01	0.69

จากตารางที่ 1 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผย ให้คะแนนเฉลี่ยคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจ ลักษณะพึงพอใจ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.45 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.06 และคำภาษาไทยลักษณะไม่พึงพอใจ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.09 กลุ่มตัวอย่างเพศชายที่มีบุคลิกภาพแบบ

เปิดเผยกลาง ๆ ให้คะแนนเฉลี่ยคำภาษาไทยที่อารมณ์ด้านความประทับใจในลักษณะพึงพอใจ เท่ากับ 7.22 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 และคำภาษาไทยลักษณะไม่พึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.31

กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผย ให้คะแนนเฉลี่ยคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความ

ประทับใจในลักษณะพึงพอใจ เท่ากับ 7.25 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.17 และคำภาษาไทยลักษณะไม่พึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.17 กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผยกลางๆ ให้คะแนนเฉลี่ยคำภาษา

ตารางที่ 2 การทดสอบความแตกต่างอารมณ์ด้านความประทับใจ ลักษณะพึงพอใจ (pleasure) ของกลุ่ม ตัวอย่าง จำแนกตามเพศและบุคลิกภาพ

	SS	df	MS	F	p
เพศ	0.02	1	0.02	0.02	0.870
บุคลิกภาพ	0.00	1	0.00	0.00	0.950
เพศ*บุคลิกภาพ	1.12	1	1.12	1.23	0.270

จากตารางที่ 2 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีอิทธิพลต่อการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจในลักษณะพึงพอใจ และไม่มี ความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพที่มีอิทธิพลต่อการ

ไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจในลักษณะพึงพอใจ เท่ากับ 7.50 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.87 และคำภาษาไทยลักษณะไม่พึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.69

มองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจในลักษณะพึงพอใจ รวมทั้งไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและบุคลิกภาพจากการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจในลักษณะพึงพอใจ

ตารางที่ 3 การทดสอบความแตกต่างอารมณ์ด้านความประทับใจ ลักษณะไม่พึงพอใจ (unpleasure) ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและบุคลิกภาพ

แหล่งที่มา	SS	df	MS	F	p
เพศ	7.18	1	7.18	6.05	0.016
บุคลิกภาพ	1.16	1	1.16	0.97	0.326
เพศ*บุคลิกภาพ	0.50	1	0.50	0.42	0.515

จากตารางที่ 3 แสดงว่ามีความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีอิทธิพลต่อการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจในลักษณะไม่พึงพอใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่มีความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพที่มีอิทธิพลต่อการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจขณะมองคำภาษาไทยรวมทั้งไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและบุคลิกภาพจากการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจในขณะมองคำภาษาไทย

อภิปรายผล

1. กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงและเพศชาย มีการรับรู้อารมณ์ด้านความประทับใจลักษณะไม่พึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของ Whittle และคณะ¹⁴ ได้ทบทวนเรื่องความแตกต่างทางเพศในด้านระบบประสาทเกี่ยวกับอารมณ์ กรณีศึกษาจากภาพวินิจฉัยระบบ

ประสาท (neuroimaging) พบว่าเพศชายและเพศหญิงมีกลวิธีที่ต่างกันขณะประมวลผลทางอารมณ์ซึ่งนำไปสู่กระบวนการทางอารมณ์ที่สังเกตได้ถึงความแตกต่างระหว่างเพศ งานวิจัยส่วนใหญ่ พบว่าเพศหญิงมีการรับรู้ทางอารมณ์มากกว่าเพศชาย โดยมีตำแหน่งการทำงานของระบบประสาทในสมองที่แตกต่างกัน ดังงานวิจัยของ Wild Gruber และคณะ¹⁵ ซึ่งพบความแตกต่างของการทำงานของสมองขณะจำแนกอารมณ์ (เศร้า/สุข) ว่าเพศชายมีการทำงานของสมองในส่วนกลีบหน้ากึ่งกลางทางขวา (right middle frontal gyrus) เพศหญิงมีการทำงานของสมองในส่วนกลีบขมับกึ่งกลางทางซ้าย (left middle temporal gyrus) ดังนั้นความพึงพอใจและไม่พึงพอใจต่อคำภาษาไทย จึงมีความแตกต่างกัน รวมถึงบุคลิกภาพและอารมณ์ จะขึ้นอยู่กับบริบทของสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของเพศชาย และหญิงที่ศึกษาด้วย¹⁶

2. กลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผยและแบบกลางๆ มีการรับรู้อารมณ์ด้านความประทับใจ

ลักษณะพึงพอใจ และไม่พึงพอใจ ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในวัฒนธรรมเดียวกัน จึงทำให้การรับรู้ตีความสิ่งเร้าต่อคำภาษาไทยมีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาสิ่งเร้า¹⁷ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ พบว่านักกีฬาที่มีบุคลิกภาพแบบหัวน้าวและแบบเปิดเผย มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงกับอารมณ์ความรู้สึก บุคลิกภาพกลางๆ มีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำกับอารมณ์ความรู้สึก แต่ในลักษณะเฉยๆ และลักษณะสงบไม่มีความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพ¹⁸

3. กลุ่มตัวอย่างมีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างเพศและบุคลิกภาพจากการมองคำภาษาไทยที่เร้าอารมณ์ด้านความประทับใจในลักษณะพึงพอใจ และไม่พึงพอใจไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาสิ่งเร้าของ Soares และคณะ¹⁹ ที่พบว่า เพศชายกับเพศหญิงที่มีวัฒนธรรมเดียวกันจะไม่พบความแตกต่างในรับรู้และการตอบสนองต่อสิ่งเร้าขณะประเมินทางด้านอารมณ์

ข้อเสนอแนะ

- ควรมีการเปรียบเทียบเพศกับอารมณ์ด้านอื่นๆ ให้มีความครอบคลุม ทั้งในด้านความประทับใจ ตื่นตัว และการมีอิทธิพลในการศึกษาเกี่ยวกับคลื่นไฟฟ้าสมอง

- ควรมีการศึกษาอารมณ์ความรู้สึกให้ลึกลงไปถึงการศึกษาเครือข่ายการเชื่อมโยงการทำงานของสมอง

เอกสารอ้างอิง

- Russell JA, Mehrabian A. Evidence for a three-factor theory of emotions. *J Res Pers* 1977; 1:273-94.
- Shiota M, Kalat J. Emotion Regulation. In: Shiota MN, Kalat JW; Editors. *Emotion*. 2nded. Belmont, CA : Wadsworth Cengage Learning; 2012. P 136-55.
- Recio G, Schacht A, Sommer W. Recognizing dynamic facial expressions of emotion: specificity and intensity effects in event-related brain potentials. *Biol psychol* 2014;96:111-25.
- Ngamprom C, Chadcham S, Wongupparaj P. Development of the affective norms for Thai words (Thai-ANW) bank system. *Research Methodology & Cognitive Science* 2018;15(2):162-78.
- Kret ME, De Gelder B. A review on sex differences in processing emotional signals. *Neuropsychologia* 2012;50:1211-21.
- Lucas RE, Baird BM. Extraversion and emotional reactivity. *J Pers Soc Psychol* 2004;86:473-85.
- Tangkittipaporn J. *General psychology*. Bangkok: Chulalongkorn University Press; 2013.
- McCrae RR, Costa PT Jr. Reinterpreting the myers-briggs type indicator from the perspective of the five-factor model of personality. *J Pers* 1989;57:17-40.
- Gutiérrez JLG, Jiménez BM, Hernández EG, Puente CP. Personality and subjective well-being: big five correlates and demographic variables. *Pers Individ Dif* 2005;38:1561-9.
- Edmonds WA, Kennedy TD. *An applied guide to research designs : quantitative, qualitative, and mixed methods*. 2nded. Los Angeles : Sage Publications, Inc; 2017.
- Faul F, Erdfelder E, Lang A-G, Buchner A. G* Power 3: a flexible statistical power analysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences. *Behav Res Methods* 2007; 39:175-91.
- Bradley MM, Lang PJ. Measuring emotion: the self-assessment manikin and the semantic differential. *J Behav Ther Exp Psychiatry* 1994;25:49-59.
- Zhang M, Zhang L, Yu Y, Liu T, Luo W. Women overestimate temporal duration: evidence from Chinese emotional words. *Front Psycho* 2017;8:4.
- Whittle AJ, López M, Vidal-Puig A. Using brown adipose tissue to treat obesity—the central issue. *Trends Mol Med* 2011;17:405-11.
- Wildgruber D, Pihan H, Ackermann H, Erb M, Grodd W. Dynamic brain activation during processing of emotional intonation: influence of acoustic parameters, emotional valence, and sex. *Neuroimage* 2002;1:856-69.
- Schmitt DP, Realo A, Voracek M, Allik J. Why can't a man be more like a woman? sex differences in big five personality traits across 55 cultures. *J Pers Soc Psychol* 2008;94:168-82.
- Tok S, Koyuncu M, Dural S, Catikkas F. Evaluation of International Affective Picture System (IAPS) ratings in an athlete population and its relations to personality. *Pers Individ Dif* 2010; 49:461-6.
- Soares AP, Pinheiro AP, Costa A, Frade CS, Comsaña M, Pureza R. Affective auditory stimuli: Adaptation of the international affective digitized sounds (IADS-2) for European Portuguese. *Behav Res Methods* 2013;45: 1168-81.
- Redondo J, Fraga I, Padrón I, Piñero A. Affective ratings of sound stimuli. *Behav Res Method* 2008;40:784-90.